

A Pécsi Ítéltábla a dr. Iván Katalin Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Szíjártó Attila ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2013. szeptember 16. napján kelt, 24.P.21.597/2012/15. számú ítélete ellen az alperes 16. és a felperes 17. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja oly módon, hogy az alperes által a felperesnek fizetendő marasztalás összegét felemeli 580.567 (ötszáznyolcvanezer-ötszázhatvanhét) forintra és ennek az elsőfokú ítéletben meghatározott kamataira.

Ezzel egyidejűleg a felperest a Magyar Állam javára terhelő elsőfokú illeték összegét leszállítja 247.100 (kettőszáznegyvenhétezer-egyszáz) forintra, míg a felperest az alperes javára terhelő elsőfokú perköltség összegét felemeli 225.883 (kettőszázhuszonötezer-nyolcszáznyolcvanhárom) forintra.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 57.396 (ötvenhétezer-háromszázkilencvenhat) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára - az illetékes állami adóhatóság felhívására az ott írt időben és módon - 184.000 (egyszáznyolcvannégyezer) forint feljegyzett fellebbezési részilletéket, míg a fennmaradó 46.400 (negyvenhatezer-négy száz) forint fellebbezési részilletéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes édesanyját, **H.H-t** a K... Városi Bíróság cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezte 11.P.21.642/2000/5. számú ítéletével. A gondnoki tisztelet kezdetben **H.J-né** látta el, akit az alperes keretében működő gyámhivatal .../2006. számú, 2006. január 9.

napján kelt határozattal felmentett tisztsége alól, egyúttal **K-né S.J** hivatásos gondnokot rendelte ki gondnokul.

H.H a felperes tulajdonát képező, **k-i 0000/00/.../15** helyrajzi számú, **K, K...** ltp. 00. szám alatt található lakásingatlanban lakott szívességi lakáshasználóként. Amíg **H.J-né** volt a gondnok, a közüzemi szolgáltatások díját a gondnokolt nyugdíjából a gondnok egyenlítette ki. **K-né S.J** azonban - annak ellenére, hogy **H.H** cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt állt - a teljes nyugdíját átadta **H.H-nak**, és nem ellenőrizte, hogy a közüzemi szolgáltatások díját kifizette-e, illetőleg nyugdíját mire költötte. Az alperes gyámhivatala **.../2007. számú, 2007. január 11. napján kelt határozatával** elfogadta a hivatásos gondnok 2006. évre vonatkozó rendes évi számadását, annak ismeretében, hogy a gondnokolt havonta felvette a teljes nyugdíját.

A lakásingatlant, amelyben **H.H** lakott, a 2006. április 18. napján kelt, majd 2006. május 2. napján módosított szerződéssel a felperes eladta 8.500.000 forint vételárért. A felperes szándéka az volt, hogy mintegy 2.000.000 forintot édesanyjának ajándékozzon azzal a feltétellel, hogy a lakást elhagyja. Ezt a felperes közölte is a hivatásos gondnokkal, aki 2006. május hónapban kezdeményezte a gondnokolt szociális otthonban való elhelyezését, amely azonban eredményre nem vezetett. A gondnokolt bentlakása okán a felperes a lakás megtekintését és az ingatlan kiürített állapotban való átadását nem tudta a vevő részére biztosítani, ezért az adásvételi szerződést felbontották 2006. június 6-án. Ennek következtében a felperes a 100.000 forint foglaló kétszeresét volt kénytelen visszafizetni a vevőnek.

Ezt követően az alperes gyámhivatala 2007. március 27. napján kelt, **...-4/2007. számú határozatával** felmentette **K-né S.J** hivatásos gondnokot a tisztsége alól, és **T.K** hivatásos gondnokot rendelte ki **H.H** részére. **K-né S.J** 2007. év első három hónapjára, valamint a 2006. január 16-tól 2007. április 2. napjáig terjedő időszakra szóló gondnoki végszámadását elfogadta az alperes gyámhivatala a **...-6/2007. számú, 2007. április 10. napján kelt határozatával**.

2007. június 13. napján, amint kiderült, hogy a gondnokolt közüzemi tartozásokat halmozott fel, és a hivatásos gondnok személyében megtörtént a változás, a felperes bérleti szerződést kötött a perbeli lakásingatlanra **H.H-val** hivatásos gondnoka útján. Eszerint a gondnokolt havonta 20.000 forint bérleti díj ellenében az ingatlan átadásának időpontjáig lakhat a lakásban, és a bérleti díj összegét a gondnok az addig elmaradt távfűtési díj befizetésére volt köteles fordítani.

Időközben a felperes pert indított édesanyjával szemben a lakás kiürítése iránt. A K Városi Bíróság 13.P.20.342/2007/8. számú, a S Bíróság 2.Pf.21.434/2007/2. számú ítéletével megváltoztatott és 2007. szeptember 24. napján jogerőre emelkedett határozata alapján a gondnokolt 2007. november 30. napjáig volt köteles elhagyni a **K, K...** ltp. 00. szám alatti lakásingatlant, kiürített állapotban. Végül **H.H** csak 2008. március 27. napján hagyta el a lakást, és a felperes 2008. március 28. napján tudta birtokba venni azt. A felperes a 2008. április 17. napján megkötött, majd 2008.

május 17. napján módosított adásvételi szerződéssel 6.300.000 forint vételárért értékesítette a perbeli lakásingatlant.

A hivatásos gondnoki tiszt létesítésétől a lakás kiürítéséig H.H nem egyenlítette ki a távhő-, áram- és gázszolgáltatás, a telefon, kábeltelevízió és víz díját, valamint a közös költséget. A felperes mindösszesen 580.568 forint tőkeösszegben rendezte H.H gondnokolt által igénybe vett közüzemi szolgáltatások, illetőleg az azok elmaradása miatt indított végrehajtási eljárás díját.

A felperes panasza alapján a ... és Gyámhivatalának hivatalvezetője 2008. február 14. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy K-né S.J hivatásos gondnok nem járt el körültekintően, amikor nem derítette fel, hogy a gondnokolt milyen jogcímen lakik a lakásban, nem ellenőrizte a lakhatás költségeinek a teljesítését, továbbá a cselekvőképességet kizáró gondnokság ellenére a teljes jövedelmét átadta a gondnokoltnak.

A felperes többször módosított keresetében közigazgatási jogkörben okozott kár és kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest az alábbiak szerint:

A követeléséből 580.568 forint a rezsiköltség, 1.700.000 forint a lakásingatlan 2006-os eredménytelen, majd 2008. évi sikeres eladási ára közötti különbözet, 1.200.000 forint abból eredő kár, hogy a kisebb összegű eladási árból új lakást nem tudott vásárolni a felperes és emiatt a szociálpolitikai kedvezménytől elesett, 2.000.000 forint az az összeg, amelyet a felperes nem tudott édesanyjának ajándékozni, 100.000 forint abból adódó kára, hogy a fogláló dupláját kellett visszafizetnie, továbbá 1.000.000 forint nem vagyoni kára abból keletkezett, hogy pszichológusi kezelésre szorult a pszichés feszültség miatt, két hónapra munkakörét megváltoztatták, és elesett a felsőfokú tanulmányok lehetőségétől, emellett a végrehajtási eljárás miatt szégyenérzete alakult ki.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a gyámhivatali teendők ellátásával összefüggésben jogutódlás következett be, így a gyámhivatal korábbi működéséért a polgármesteri hivatal felelősséggel nem tartozik. Érdemében is vitatta a keresetet, annak mind jogalapját, mind összecszerűségét tagadta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az igényelt rezsiköltség 70 %-a, 406.397 forint és ennek 2008. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte továbbá a felperest, hogy fizessen meg 200.000 forint perköltséget az alperesnek és 280.000 forint illetéket külön felhívásra az Állam javára.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy a- alperes szervezeti keretei között működött ... Gyámhivatal 2013. január 1. napjától kezdődően valóban ... Hivatal Járási Gyámhivatal elnevezéssel szakigazgatási szervként működik a S Kormányhivatal szervezeti keretein belül. Mégis alperes a felelős - a törvényszék

álláspontja szerint - azokért a károkért, amelyeket a gyámhivatal okozott akár mulasztással, akár aktív magatartással 2013. január 1. előtt. Ezt a véleményét arra alapozta, hogy a 218/2012. (VIII.13.) Kormányrendelet 14.§-a, valamint a 2. számú melléklete szerinti megállapodásban az önkormányzattól a kormányhivatalnak átadott kötelezettségek között nem kerültek feltüntetésre az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére irányuló perek (6. számú melléklet 2. pont).

A Ptk.349.§-ának (1) bekezdése és a Ptk.339.§-ának (1) bekezdése alapján megállapította - figyelemmel a 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet és a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet rendelkezéseire is -, hogy a gyámhivatal azzal a magatartásával, hogy elfogadta **K-né S.J** hivatásos gondnok évi rendes, valamint a végszámadását anélkül, hogy ellenőrizte volna a gondnokolt jövedelmének hovafordítását, illetőleg a lakhatási költségek kiegyenlítését, kárt okozott a felperesnek. Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a hivatásos gondnok számadása nem tartalmazott semmiféle olyan mellékletet, amely alapján a gyámhivatal a számadás helyességét elbírálhatta volna. Az alperes terhére róta a törvényszék, hogy nem vizsgálta: a cselekvőképtelen gondnokolt milyen jogcímen lakik a felperes lakásában, a közüzemi díjakat ki és milyen módon fizeti, illetőleg nem akadályozta meg azt, hogy a gondnokolt a nyugellátásának teljes összegét ismeretlen kiadásokra elköltse. Ezért döntött úgy, hogy az alperes köteles a felperes oldalán felmerült kárt megfizetni - a Ptk.355.§-ának (1) és (4) bekezdésére is tekintettel.

A felperesi követelésből azonban kizárólag a rezsiköltség egy részét találta alaposnak a törvényszék, mégpedig 70 %-os mértékben. A Ptk.340.§-ának (1) bekezdése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes tulajdonosként maga is felróhatóan járt el, amikor nem ellenőrizte, hogy a lakás rezsiköltsége be van-e fizetve, illetőleg nem jelentette át a lakcímváltozást a szolgáltatóknál, hogy a rezsiszámlát ő maga kapja meg. Ezért kármegosztást alkalmazva 30 % felróhatóságot a felperes, 70 % felróhatóságot a gyámhivatal terhére megállapítva, 406.397 forint és késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest.

Az egyéb igényeket alaptalannak találta, mert a 2006. május 17-i beszámoló alapján elfogadta, hogy a gondnok a gondnokolt elhelyezése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, azaz szociális otthoni elhelyezést keresett **H.H-nak**, igaz, sikerrel nem járt. Ezt azonban álláspontja szerint a gondnoknak felróni nem lehetett. Így a lakásvételár-különbözet és szociálpolitikai támogatástól való eleséssel összefüggésben felróhatóság hiányában utasította el a kereseti kérelmet.

Az 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatban nem találta bizonyítottnak, hogy a felperes egészséghez fűződő személyiségi joga sérült volna, a felajánlott és rendelkezésre álló bizonyítékokat mérlegelve.

A perköltség összegéről a pernyertesség-pervesztesség aránya alapján határozott.

Az elsőfokú ítélettel szemben mindkét fél fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy kötelezze a bíróság az alperest a teljes rezsiköltség, 580.567 forint, lakásvételár különbözetként 2.200.000 forint, de módosított fellebbezési kérelme alapján 1.700.000 forint, foglaló címén 100.000 forint megfizetésére, kérte továbbá a felperest terhelő illeték és az alperes javára megítélt perköltség összegét leszállítani.

Előadta, hogy a hivatásos gondnok kirendelése előtt anyai nagyanyja, **H.J-né** látta el a gondnoki teendőket, aki édesanyjával közös lakásban lakott. Ő osztotta be **H.H** gondnokolt jövedelmét, melyből befizette a rezsiszámlákat is, erről a felperest tájékoztatta. Amint a felperes tudomására jutott, hogy a hivatásos gondnok nem ellenőrzi a rezsiköltség befizetését, azonnal intézkedett: felvette a kapcsolatot a szolgáltatókkal, a gondnokkal és a gyámhivatallal is. A hivatásos gondnok felróható magatartásának elismerését látta abban, hogy a gyámhivatal a hivatásos gondnok személyét megváltoztatta. Előadta továbbá a rezsiköltséggel összefüggésben, hogy a lakcímének szolgáltatók felé történő bejelentéssel sem lehetett volna elkerülni a rezsihátralék felhalmozódását, hiszen a közüzemi szolgáltatásokat az ingatlant használó gondnokolt vette igénybe, és még ha a felperes kapta is volna meg a számlákat, azt saját jövedelméből nem tudta volna kiegyenlíteni.

Hivatkozott arra is, hogy a gondnok, illetőleg a gyámhivatal magatartása vezetett oda, hogy 2006-ban nem sikerült értékesíteni a lakásingatlant. Édesanyja nem engedte be a pénzügyi értékecselőjét, amelytől a vevő banki hitelt kívánt felvenni, így megghiúsult a hitelfelvétel, ezért bontották fel a szerződést. A gondnokolt magatartását azonban a gondnoknak tudta be a felperes.

Hivatkozott arra is, hogy a lakáskiürítési per jogerőre emelkedése után, a végrehajtási eljárásban a gyámhivatallal szemben kiszabott végrehajtási bírság után azonnal elhelyezésre került édesanyja, és a lakást kiürített állapotban megkapta a felperes. Ekkor édesanyját pszichiátriai osztályon helyezték el sürgősséggel. Ebből arra következtetett, hogy a gyámhivatalnak az azonnali elhelyezésre és az ingatlan kiürítésére korábban is lehetősége lett volna. Így a rezsihátralék sem halmozódott volna fel.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy a vételár csökkenése miatt édesanyja sem jutott hozzá az általa ígért 2.050.000 forint ajándékhoz. Sérelmezte azt is, hogy az ajándékozási szerződést a gondnok a felperes tájékoztatása és felhívása ellenére nem írta alá. Ezzel is kárt okozott a gondnokoltnak. Állította, sérült a felperes tulajdonhoz való joga, és a gondnokoltat megfosztották az ajándéktól.

Hangsúlyozta, hogy a gyámhatóságnak mindent meg kellett volna tennie annak érdekében, hogy a gondnokoltat az ingatlanból eltávolítsák, mert folyamatos felügyeletre szorult, egyedül nem maradhatott volna a lakásban, agresszív magatartást tanúsított, a szomszédokat is zaklatta.

A nem vagyoni kártérítés iránti igényét a fellebbezési eljárásban már nem tartotta fenn. Állította továbbá, hogy a perköltséget helytelenül számolta az elsőfokú bíróság.

Az alperes fellebbezése arra irányult, hogy a másodfokú bíróság a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el, és marasztalja a felperest a teljes perköltségben. Hangsúlyozta, jogszabályon és nem szerződésen alapuló jogutódlás

következett be 2013. január 1. napjával. Mivel az államigazgatási feladatokat az Állam a polgármesteri hivataltól a kormányhivatal járási hivatalához telepítette át, amelynek keretében feladat- és vagyonátadás történt, így valamennyi jog és kötelezettség, azaz a perbeli kártérítési kötelezettség is jogszabály erejénél fogva elkerült a polgármesteri hivataltól, ezért ő már nem köteles helytállni.

Állította, hogy a jogszabály szerinti megállapodás csak a feladatvégrehajtási részletkérdéseket rendezte.

Kiemelte azt is, hogy a megállapodás 2012. október 19-i megkötésekor a jelen per tényéről nem tudott az alperes, azért nem került feltüntetésre a 6/2. számú mellékletben. Előadta, hogy az ellenkező értelmezés jogbizonytalanságot eredményezne a közigazgatási feladatok átadása kapcsán.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes a gondnokolt gyermeke, a felperes édesanyja tartására egyébként is kötelezett, ez szükségtelenné tette annak vizsgálatát a gyámhatóság részéről, hogy a gondnokolt milyen jogcímen lakik a perbeli lakásban. Ezért a felperes károsult közrehatásának megállapított mértékét vitatta, azt súlyosabbnak látta.

A felperes fellebbezése részben alapos, az alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alapján túlnyomórészt helytálló jogi következtetést vont le. Érdemi döntésével kisebb részben nem értett egyet a másodfokú bíróság, ezért a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta.

Osztotta a másodfokú bíróság a törvényszék érvelését, miszerint alperes Gyámhivatalának korábbi tevékenységéből eredő kötelezettségért a jelen per alperese, alperes köteles helytállni.

A járáások kialakításáról, valamint ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény 2.§-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a települési önkormányzatok mindazon vagyona és vagyoni értékű joga (a továbbiakban együtt: államigazgatási feladat ellátását biztosító vagyon), amely a jogszabály által meghatározott, átvételre kerülő államigazgatási feladatok ellátását biztosítja, 2013. január 1-jén - a feladat ellátásának időtartamára - az állam ingyenes használatába kerül. A használati jogot a fővárosi és megyei kormányhivatal gyakorolja.

(1a) Az államigazgatási feladat ellátását biztosító vagyon alatt az átvett államigazgatási feladathoz kapcsolódó valamennyi jogot és kötelezettséget, valamint ingó és ingatlan vagyont is érteni kell.

(2) Az ingyenes használati jog alapításához kapcsolódó feladatok végrehajtásának részletkérdéseit a települési önkormányzatok polgármesterei, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kormány megbízottai (a továbbiakban: felek) között megkötött megállapodás (a továbbiakban: megállapodás) rendezi.

Ugyanezen jogszabály 87.§-a értelmében a Kormány felhatalmazást kap arra, hogy a) a megállapodás megkötésének szabályait, valamint a megállapodás tartalmi kellékeit, b) az átvett államigazgatási feladatokkal összefüggő jogok és

kötelezettségek, valamint ingó- és ingatlanállomány felmérésének és meghatározásának szabályait, c) a járási biztos részletes feladatait rendeletben szabályozza. E rendelet a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 218/2012. (VIII.13.) Kormányrendelet.

A Kormányrendelet 14.§-a úgy rendelkezik, hogy a jegyző a 2012. december 31. napján folyamatban lévő, a járási hivatal által átvételre kerülő ügyek iratait darabszintű iratjegyzékkel ellátott átadás-átvételi jegyzőkönyvvel adja át 2013. január 1-án a járási hivatalvezetőnek. A (2) bekezdés alapján a gyámhatóság a járási hivatal hatáskörébe kerülő, a folyamatban lévőnek nem minősülő gondnoksági ügyek iratait és a járási gyámhivatal által átvételre kerülő ügyekre vonatkozó nyilvántartásokat az (1) bekezdésben meghatározott módon és időpontban adja át a járási gyámhivatal vezetőjének.

A Kormányrendelet 2. számú melléklete tartalmazza a megállapodásmintát a járási hivatalok kialakításához. A megállapodásminta a mellékletekben külön részletezi a tulajdonban álló ingatlanok bérleti vagy egyéb használati szerződés alapján használt ingatlanok, jelzálogjoggal terhelt ingatlanok, gépjárművek, a járási hivatalhoz átadásra kerülő létszám, a munkakörökhöz kapcsolódó adatok, illetményadatok, átsorolások, munkába járással kapcsolatos költségtérítés, jubileumi jutalmak, tanulmányi szerződések, munkáltatói kölcsönök stb. felsorolását. A megállapodásminta 6/1. számú melléklete a járási hivatalnak átengedett vagyonelemeket érintő perek, végrehajtási eljárások felsorolását tartalmazza. E körben külön ki kell tölteni a per tárgya, a felperes adatai, per értéke, képviselő adatai, jogorvoslat, bírósági döntések, perköltség, végrehajtási intézkedések, egyéb releváns információk rovatokat. A megállapodásminta 6/2. számú melléklete a folyamatban lévő és átvételre kerülő munkajogi, büntetőjogi, *kártérítési és államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére irányuló perek*, végrehajtási eljárások adatait kéri ugyanezekkel a rovatokkal. A 7. számú melléklet az önkormányzat által a járási hivatalnak átengedett, ingatlanhoz kapcsolódó pályázat, a 8. számú melléklet több alpontra pedig a járási hivatal feladatainak ellátásához átadásra kerülő infokommunikációs eszközök és a szerzői jogvédelem alá eső termékek felsorolását követeli meg.

Az alperes 2013. június 26-án, 24.P.21.597/2012/13. sorszám alatt csatolta K Megyei Jogú Város Önkormányzata és a S Kormányhivatal között 2012. október 19. napján létrejött megállapodást. A megállapodás tulajdonképpen a Kormányrendeletben írt megállapodásminta szövegével egyezik meg. A csatolt okiratok között azonban nem található olyan rendelkezés, miszerint a perbeli jogviszonyból származó, a gyámhivatal korábbi eljárásából fakadó, államigazgatási jogkörben okozott károk megtérítése iránti perek alapját képező kötelezettség átadásra került volna a járási hivatalnak. Azt az alperes is elismerte, hogy a perbeli jogviszonyból származó követelés az átadásra került kötelezettségek között nem szerepel. Azzal érvelt, hogy nem volt módjuk feltüntetni a kötelezettségek között a jelen perbeli jogviszonyt, mivel az átadáskor nem volt tudomásuk a fennálló perről. 2012. október 19-én kelt a megállapodás, és a felperes ugyanezen a napon

nyújtotta be keresetlevelét a bírósághoz, arról az idézés kézbesítésével egyidejűleg értesült az alperes 2012. december 17-én.

Ennek a körülménynek azonban jogi jelentősége nincs. Az ismertetett jogszabályi rendelkezésekből következően a feladat átadását és átvételét megelőző időben közigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló polgári jogi felelősség jogutódlással történő átszállását a jogalkotó nem jogszabállyal rendezte, hanem a felek megállapodására bízta. Ha a kártérítési perek tárgyává tett igényekre is kiterjedően rendezni akarta volna jogszabállyal a jogutódlást, ennek rendezését nem utalta volna az érintettek külön megállapodására. A per tárgyává tett jogviszonyban a kötelezeti jogutódlás tehát nem jött létre önmagában a jogszabály erejénél fogva, ahhoz szükség lett volna az alperes és a tőle a gyámhivatali feladatot átvevő járási hivatal megállapodására. Azaz az anyagi jogi jogutódlás csak szerződésen alapulhat. Ilyen szerződés nem vitásan nem jött létre.

Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett tehát arra, hogy alperes Gyámhivatalának a per tárgyává tett tevékenységéért alperes tartozik helytállni továbbra is. E kötelezettséget nem adta át a S Kormányhivatalnak, aki a S Kormányhivatal ... Hivatalának jogi személyiséggel, így jogképességgel is rendelkező szervezete.

Az egyes kártételekkel összefüggésben az alábbiakat emeli ki a másodfokú bíróság:

Egyetértett az ítéltábla a törvényszékkel abban a kérdésben, hogy az alperes korábbi gyámhivatalát nem terheli felelősség a 2006. évi lakásértékesítés megghiúsulásért, a rendelkezésre álló adatok szerint. A felperes sem a keresetlevelében, sem az eljárás során nem állította azt, hogy a gyámhivatalnak már 2006. április - májusában módjában lett volna a lakásingatlant kiüríteni, a gondnokoltat máshol elhelyezni. Erre a körülményre első ízben fellebbezésében hivatkozott, így ez a tényállítás a Pp.235.§-ának (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban már figyelembe nem vehető. Mivel korábban erre a tényre a felperes nem hivatkozott, e körben az elsőfokú bíróság bizonyítást sem folytatott le, ilyen kötelezettsége nem is volt.

A felperes keresetlevelében és az elsőfokú eljárás során mindvégig, sőt, a másodfokú tárgyaláson is azt sérelmezte, hogy a gondnokolt nem engedte be a lakásingatlanba a vevőjelölt pénzügyi intézetének értékebecslőjét. A gondnokoltnak ezért a magatartásáért viszont a gyámhivatal felelőssé nem tehető, kizárólag a gondnok elszámoltatásáért - ahogy azt az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezések felhívásával helyesen levezette (331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 11.§-ának *b)*, *d)*, *e)* pontja, valamint a 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 134.§-ának (1) és (2) bekezdése, 140.§-ának (1) bekezdése, 161.§-ának (1) bekezdése).

A felperes által sérelmezett és többször említett azon tény, hogy a gondnokolt 2006. áprilisban nem írta alá az ajándékozási szerződést, a felperest ért kár megállapítására nem alkalmas. Megjegyezve, hogy a felperes az ajándékozási

szerződést nem csatolta és a 2006. április 18. napján kelt első adásvételi szerződést sem, csak annak módosítását, leszögezi az ítélet, hogy az ajándékozási szerződés nélkül is megköthető lett volna az adásvételi szerződés. Nem az ajándékozási szerződés aláírásának elmulasztása miatt hiúsult meg ugyanis az adásvételi szerződés, hanem azért, mert a vevő nem kapott banki kölcsönt - ahogy azt a felperes többször is elmondta. Rámutat továbbá az ítélet arra, hogy a tervezett ajándéktól nem a felperes esett el, hanem H.H., a meghiúsult ajándékból felmerülő kár így nem a felperest érte.

Az első ingatlan adásvételi szerződés meghiúsulása miatt érvényesített kárigénynek ekként több eleme is hiányzik: az alperes nem tanúsított felróható, jogellenes magatartást, az ajándék meghiúsulása miatt a felperest kár nem érte, és az okozati összefüggés is hiányzik. Ugyanezen indokok miatt a 100.000 forint foglaló iránti igény is alaptalan.

A rezsiköltséggel összefüggésben viszont alapos a felperes fellebbezése. Az nem volt vitás a perben, hogy 580.568 forint kiadása merült fel a felperesnek abból eredően, hogy a gondnokolt használta a felperes tulajdonában álló lakást, de nem fizette a közüzemi díjakat. A díjak befizetésének elmaradása pedig annak okán merült fel, hogy a hivatásos gondnok felróható módon járt el, amikor a teljes nyugdíját átadta a gondnokoltnak, nem ellenőrizte az elfogyasztott áram, víz, gáz stb. díjának befizetését - a gyámhivatal pedig így fogadta el a gondnok számadását, szintén ellenőrzés nélkül.

Bár a felperes a rezsiköltséggel kapcsolatban több számadatot is megjelölt, fellebbezésében 580.567 forintra kérte felemelni az alperest terhelő összeget. Nem értett egyet az ítélet, hogy a törvényszéknek a kármegosztással összefüggő álláspontjával. Az nem volt vitás ugyanis a perben - ahogy ezt az elsőfokú bíróság is a tényállásában megállapította -, hogy a korábbi gondnok, H.J.-né a közüzemi szolgáltatási díjakat kifizette a gondnokolt nyugdíjából, és arról a számadást előterjesztette a gyámhivatal felé. Mivel a korábbi bevett gyakorlat az volt, hogy a gondnok végezte a közüzemi díjak kiegyenlítését, ezért a felperes - a másodfokú bíróság álláspontja szerint - joggal feltételezhette, hogy a hivatásos gondnok, hivatali kötelezettségében eljárva legalább annyira ügyelni fog a rezsiköltség befizetésére, mint ahogy a nem hivatásos gondnok tette.

Amikor kiderült, hogy elmaradás van a közüzemi díjak rendezésében, a felperes azonnal intézkedett, értesítette a gondnokot, gyámhivatalt, ezután a gyámhivatal az első hivatásos gondnokot felmentette. Logikusan járt el a felperes, mint tulajdonos akkor is, amikor a kiköltözni nem hajlandó édesanyja gondnokával 2007. június 13. napján olyan tartalmú megállapodást kötött, hogy 20.000 forint bérleti díjat fizet a gondnok nyugdíjából, amelyet a korábban felhalmozódott hátralék törlesztésére fordít a gondnok.

Egyetértett továbbá a másodfokú bíróság a felperes érvelésével, miszerint nem tudta volna elkerülni a rezsiköltség felhalmozódását azzal az elsőfokú bíróság által

hiányolt magatartással, ha a közüzemi szolgáltatók felé a lakcímváltozást bejelenti, és a csekket a saját nevére és címére kéri. Ez a körülmény nem változtatott azon, hogy a közüzemi szolgáltatási díjakat a használónak kellett volna kiegyenlítenie.

Nem fogadta el a másodfokú bíróság az alperes fellebbezési hivatkozását, miszerint a Csjt.61.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes, mint gyermek egyébként is köteles lett volna édesanyja lakhatását biztosítani. Ilyen kötelezettség a Csjt.-ből nem olvasható ki. Ezzel szemben tény, hogy a lakás tulajdonosa a felperes volt, a bentlakó gondnokoltat bíróság jogerős ítéletével kiköltözésre kötelezte, a gondnokolt önálló jövedelemmel rendelkezett, továbbá az is tény, hogy 2008. március 27. napján a gyámhivatal soron kívül pszichiátriai osztályon el tudta helyezni a gondnokoltat.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság mellőzte a kármegosztást a rezsiköltségre vonatkozóan. Ezért ebben a részében megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, és felemelte az alperest terhelő kár tőkeösszegét 580.567 forintra.

A felperes az 4.680.568 forintos elsőfokú eljárásban érvényesített kereseti követeléséhez képest a most megítélt 580.567 forintra, azaz 12 %-ban lett pernyertes. Az elsőfokú eljárás során felmerült, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos jellege folytán feljegyzett 280.800 forint illeték 12 %-át az ilyen arányban pervesztes alperes helyett illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli a Pp.81.§-ának (1) bekezdése, az Itv.5.§-ának (1) bekezdés c) pontja és az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint. A fennmaradó 88 %, azaz 247.100 forint illetéket a felperes köteles viselni az illetékből a Kmr.13.§-ának (2) bekezdése alapján.

Az elsőfokú eljárás során felmerült perköltséget nagyobb arányú pervesztessége folytán, a különbözeti perértékkel számolva, a felperes köteles megfizetni az alperes javára 5 % + ÁFA (4.680.568 forint x 76 % x 5 % + 27 %), azaz 225.883 forint összegben a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés a) pontja alapján, ezért erre az összegre felemelte a másodfokú bíróság a felperest terhelő perköltséget.

A másodfokú eljárásban a felperes eredeti fellebbezésének perértéke 2.474.170 forint volt (580.567 forint - 406.397 forint = 174.170 forint közüzemi díj + 2.200.000 forint lakás értékkülönbözet + 100.000 forint foglaló). Ebből 174.170 forintra lett pernyertes, azaz a teljes fellebbezési értékből 7 %-ban. Ilyen arányban köteles viselni a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján a felmerült perköltséget: a 197.900 forint illeték 93 %-át, vagyis 184.000 forintot, míg a fennmaradó 7 %, 13.900 forint összegű illetéket a Magyar Állam viseli a fent írtak szerint. A 2.474.170 forint pertárgyérték alapján számítandó 2,5 % ügyvédi munkadíj 61.854 forint (32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése), ennek a különbözeti perértéke (86 %-a) 53.194 forint + 27 % ÁFA, azaz 67.556 forint jár az alperesnek.

Az alperes fellebbezésének perértéke 406.397 forint volt. Teljes egészében elvesztéses lett, ezért a fellebbezésével összefüggő illetéket, 32.500 forintot, illetékmentessége folytán az Állam viseli. A fellebbezési perérték 2,5 %-a szerinti ügyvédi munkadíj (felperesi képviselő ÁFA-körbe nem tartozik) 10.160 forint, ezt az alperes köteles viselni. A másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjakat egybeszámítva a felperes köteles megfizetni az alperesnek 57.396 forintot.

P é c s , 2014. február 27.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Voggyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró